



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Filipa Dienstbiera a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **Ing. K. S.**, zastoupeného Mgr. Janem Škopem, advokátem se sídlem Slivenecká 6, Praha 5, proti žalovanému: **Katastrální úřad pro Jihočeský kraj**, Katastrální pracoviště v Českých Budějovicích, se sídlem Lidická 11, České Budějovice, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 15. 7. 2015, č. j. 10 A 158/2013 – 96,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce podal dne 18. 12. 2013 u Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“) žalobu nadepsanou jako „porušení zákona a nečinnost“. Popsal v ní postup žalovaného v návaznosti na podnět z 6. 1. 2013 a stížnosti na nečinnost ze dne 23. 4. 2013, na které dle jeho přesvědčení žalovaný nereagoval. Žalovaný v rozporu s obsahem listin, na základě kterých byla předmětná nemovitost zapsána do katastru, provedl změnu údajů pravděpodobně rozhodnutím ze dne 22. 3. 1999. Vytvořil tak

nesoulad údajů katastru a listin, na jejichž základě byla nemovitost do katastru zapsána a změnil právní vztahy k nemovitosti p. č. 3484/3 v k. ú. Třítim (dále jako „předmětná nemovitost“), čímž došlo k porušení základního práva žalobce vlastnit majetek. Petit (označený jako „nález“) formuloval následovně: *„žalovaný je povinen provést opravu závazných údajů katastru tak, aby předmětné nemovitosti odpovídaly údaje katastru listinám založeným ve sbírce listin.“*

[2] Rozsudek krajského soudu ze dne 10. 9. 2014, jímž byla žaloba zamítnuta, zrušil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 11. 3. 2015, č. j. 1 As 153/2014 - 43. Krajský soud nesprávně vycházel z nejasného označení žaloby a bez dalšího ji považoval za žalobu k ochraně proti nečinnosti ve smyslu § 79 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) Ve věci rozhodl, aniž by si ujasnil, čeho se stěžovatel skutečně domáhá a zda se jedná o ochranu proti nečinnosti nebo o ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu podle § 82 s. ř. s.

[3] Poté, co krajský soud v dalším řízení uložil žalobci, aby odstranil vady podání a ujasnil, o jaký žalobní typ se jedná, žalobce upřesnil, že se domáhá ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, spočívajícím ve změně závazných údajů v katastru nemovitostí v roce 1999.

[4] Následně krajský soud v záhlaví specifikovaným usnesením žalobu odmítl jako nepřipustnou podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Podmínky pro podání žaloby na ochranu proti nezákonnému zásahu podle § 82 s. ř. s. nebyly splněny, neboť žalobce se mohl již dříve domáhat přezkoumání rozhodnutí o neprovedení opravy údajů v katastrálním operátu podle § 8 katastrálního zákona, které je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., a také tak činil. S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu krajský soud poukázal na subsidiaritu žaloby proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení. Ta znemožňuje nejen úspěšné podání takové zásahové žaloby tam, kde měla být podána žaloba proti rozhodnutí správního orgánu, ale i v případě, kdy dříve podaná žaloba proti rozhodnutí správního orgánu nebyla úspěšná.

[5] Krajský soud přehledně zrekapituloval vývoj posuzované právní věci a zdůraznil, že o dřívějších, obsahově totožných podáních žalobce žalovaný a další správní orgány opakovaně rozhodovaly, přičemž tato jejich rozhodnutí obstála i v soudním přezkumu. Nad rámec věci soud konstatoval, že se jedná o žalobu opožděnou a i z tohoto důvodu by musela být odmítnuta. Při jednání totiž žalobce sdělil, že se o zásahu dozvěděl dne 4. 6. 2003.

II. Obsah kasační stížnosti

[6] Rozsudek krajského soudu napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížností. Namítá, že v řízení před krajským soudem navrhl vyslechnout Ing. Vránu (ředitele žalovaného správního orgánu), a to z důvodu, že se žalovaný nevyjádřil k důkazům navrženým v žalobě. Krajský soud tomuto návrhu nevyhověl a stěžovatel tak byl zkrácen na právu na spravedlivé soudní řízení zaručeném čl. 36 Listiny základních práv a svobod.

[7] Stěžovatel vytýká krajskému soudu, že předvolání k jednání dne 29. 5. 2015 bylo ve věci ochrany proti nečinnosti, nikoli ochrany před nezákonným zásahem žalovaného (viz upřesnění žaloby ze dne 23. 4. 2015).

[8] Podkladem pro vklad vlastnického práva k předmětné nemovitosti byla kupní smlouva ze dne 25. 2. 1998 a geometrický plán č. zakázky 123-35/97 ze dne 19. 12. 1997, podle něhož bylo geometrické a polohové určení nemovitosti určeno lomovými body, s výměrou 432 m². Platnost těchto údajů pak žalovaný mj. potvrdil rozhodnutím ze dne 13. 6. 2003, sp. zn. OR-178/2003-301/7. Závazné údaje katastru, geometrické a polohové určení předmětné parcely a její výměra ke dni podání žaloby neodpovídaly listinám, na jejichž základě byl povolen vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí. Stěžovatel dále vytýká žalovanému překročení zákonem svěřených kompetencí a porušení čl. 2 Listiny základních práv a svobod, jelikož vydal dne 22. 3. 1999 rozhodnutí ve věci změny výměry předmětné parcely, aniž by doložil listinu opravňující jej tuto změnu provést.

[9] Stěžovatel dále polemizuje s dílčími závěry odůvodnění krajského soudu, přičemž některé právní názory dle něj „zpochybňují matematiku a geometrii jako exaktní vědu“.

[10] Uvádí, že se o existenci zápisu do katastru nemovitostí ze dne 24. 3. 1999 dověděl až napadeným usnesením krajského soudu a neměl možnost domáhat se ochrany jinými prostředky. S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížností napadené usnesení krajského soud zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti a replika stěžovatele

[11] Podle žalovaného směřují argumenty uvedené v kasační stížnosti do věcných otázek. Hlavním důvodem jak žaloby, tak i kasační stížnosti, je tvrzený rozpor v listinách, jež byly podkladem k provedení zápisu vlastnického práva do katastru po provedené opravě geometrického a polohového určení hranice pozemku. Tato otázka byla již několikrát projednána správními orgány a podrobena soudnímu přezkumu. Nemůže být proto nyní předmětem zásahové či nečinnostní žaloby.

[12] Pro úplnost podrobně popisuje vyřízení jednotlivých podání stěžovatele, která následně vyústila v podání žaloby. Uvádí, že si vede evidenci podání stěžovatele, týkajících se jím vlastněných nemovitostí v k. ú. Týn nad Vltavou a k. ú. Třitím. Ke dni vyjádření se jednalo o více než 100 různých podání, která nejsou blíže specifikována a jejichž obsahem jsou vesměs stále opakující se otázky. Stěžovateli bylo sděleno, že nebudou-li jeho podání obsahovat žádné nové skutečnosti, či budou postrádat základní náležitosti, nebude na ně ze strany správních orgánů žádným způsobem reagováno a budou bez dalšího zakládána do spisu.

[13] Stěžovatel v replice opětovně věcně argumentuje ve vztahu k dříve vydaným rozhodnutím. Zdůrazňuje, že rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 3. 1999 a ze dne 13. 6. 2003 prokazují, že došlo k nezákonnému zásahu do jeho práv.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[14] Kasační stížnost je přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Na úvod soud zdůrazňuje, že kasační stížnost proti usnesení krajského soudu, jímž byla žaloba odmítnuta, lze podat výlučně z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. V takové kasační stížnosti je stěžovatel povinen především vylicit důvody, pro něž se domnívá, že rozhodnutí soudu o odmítnutí žaloby je nezákonné, případně nepřezkoumatelné, nebo že řízení, které jeho vydání předcházelo, bylo zmatečné.

[17] V řízení o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o odmítnutí návrhu pak přezkoumává Nejvyšší správní soud pouze to, zda krajský soud správně posoudil podmínky pro odmítnutí návrhu, nemůže se však již zabývat námitkami týkajícími se věci samé [§ 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.; srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, publ. pod č. 625/05 Sb. NSS, ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 As 45/2005 - 65, či ze dne 12. 3. 2009, č. j. 3 As 44/2008 - 80]. Převážná většina kasačních námitek však směřuje do nezákonnosti vydaných správních rozhodnutí, která nejsou předmětem přezkumu v nyní projednávané věci a míjí se tak závěry krajského soudu o nepřípustnosti žaloby na ochranu před nezákonným zásahem. Soud se proto těmito námitkami nemůže věcně zabývat.

[18] Podle stěžovatele tkví nezákonný zásah žalovaného ve změně závazných údajů u předmětné nemovitosti v katastru nemovitostí v roce 1999, čímž došlo k zpochybnění platnosti kupní smlouvy uzavřené dne 25. 2. 1998 mezi stěžovatelem a obcí Žimutice.

[19] Důvodem, proč krajský soud odmítl žalobu proti takto vymezenému zásahu jako nepřípustnou, je skutečnost, že se stěžovatel mohl ochrany či nápravy domáhat jinými prostředky ochrany, konkrétně žalobou proti rozhodnutí, jímž byla tato změna provedena. Stěžovatel v této souvislosti tvrdí, že tak učinit nemohl, neboť se o existenci zápisu do katastru nemovitostí dne 24. 3. 1999 dověděl až z napadeného usnesení krajského soudu.

[20] Dne 24. 3. 1999 byla do katastru nemovitostí zapsána oprava hranic mezi parcelami č. 2843/2, 2843/4, 2843/5 a 3484/3 v k. ú. Třítím poté, co žalovaný rozhodnutím ze dne 22. 3. 1999, č. j. OR-323/1998 vyhověl nesouhlasu stěžovatele proti oznámení o opravě hranice mezi parcelami. Proti tomuto rozhodnutí stěžovatel nebrojil.

[21] Jeho tvrzení, že se o zápisu dozvěděl až z usnesení krajského soudu, odporuje tomu, co uváděl při jednání před krajským soudem. Zde na dotaz soudu odpověděl, že se o tvrzeném zásahu dověděl v roce 2003, kdy zjistil, že u předmětné parcely byly bez listin změněny lomové body a v důsledku toho došlo ke změně výměry parcely.

[22] Jak navíc správně zdůraznil již krajský soud, otázka namítaného nesouladu údajů v katastru s listinami, na jejichž základě byl povolen vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí, byla v letech 2003 až 2010 opakovaně řešena jak správními orgány, které rozhodovaly o návrzích stěžovatele na opravu chybných údajů v katastru nemovitostí, tak i správními soudy. V rozsudku ze dne 8. 9. 2010, sp. zn. 6 As 17/2010, pak Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že údaje o geometrickém a polohovém určení předmětné parcely jsou v souladu s listinami založenými u katastrálního úřadu. Stěžovatel ostatně nikterak nezpochybňuje, že se proti tvrzenému nesouladu údajů v katastru opakovaně bránil.

[23] Nejvyšší správní soud se se závěrem krajského soudu o nepřipustnosti žaloby ztotožňuje. Byla-li změna údajů v katastru nemovitostí provedena správním rozhodnutím žalovaného, není možné se úspěšně domáhat ochrany proti takto vzniklému stavu katastru nemovitostí žalobou proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení správního orgánu. To jednoznačně plyne ze subsidiarity zásahové žaloby ve vztahu k žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, jak ji soustavně judikuje Nejvyšší správní soud, např. v rozsudku ze dne 4. 8. 2005, č. j. 2 Aps 3/2004 - 42, nebo v usnesení rozšířeného senátu ze dne 18. 9. 2012, č. j. 2 As 86/2010 - 76.

[24] Krajský soud správně posoudil žalobu jako nepřipustnou, a proto nepochybil, jestliže neprovedl stěžovatelem navržený výslech Ing. Vrány k otázkám, týkajícím se věci samé. Je-li žaloba nepřipustná, soud není oprávněn se žalobou zabývat věcně a musí ji odmítnout.

[25] Nedůvodná je rovněž namítaná vada řízení, kterou stěžovatel spatřuje v tom, že v předvolání k ústnímu jednání ze dne 29. 5. 2015 byla věc nesprávně označena jako nečinnostní žaloba, ačkoliv stěžovatel po výzvě soudu žalobu opravil na žalobu na ochranu před nezákonným zásahem. Z protokolu o ústním jednání, založeném na č. l. 92 a 93 spisu krajského soudu, a zejména z obsahu napadeného rozsudku je zcela zřejmé, že soud posuzoval žalobu v intencích § 82 s. ř. s., tedy jako žalobu na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, nikoli jako žalobu na ochranu proti nečinnosti. Nesprávné označení věci toliko v předvolání k ústnímu jednání, na které se stěžovatel osobně dostavil, bylo administrativním pochybením bez vlivu na zákonnost napadeného usnesení.

V. Závěr a náklady řízení

[26] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji dle § 110 odst. 1 in fine s. ř. s. zamítl.

[27] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud na základě § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v tomto řízení žádné náklady převyšující náklady běžné administrativní činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. února 2016

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu